

PREGLED STANJA VARNOSTI V CESTNEM PROMETU ZA LETO 2014

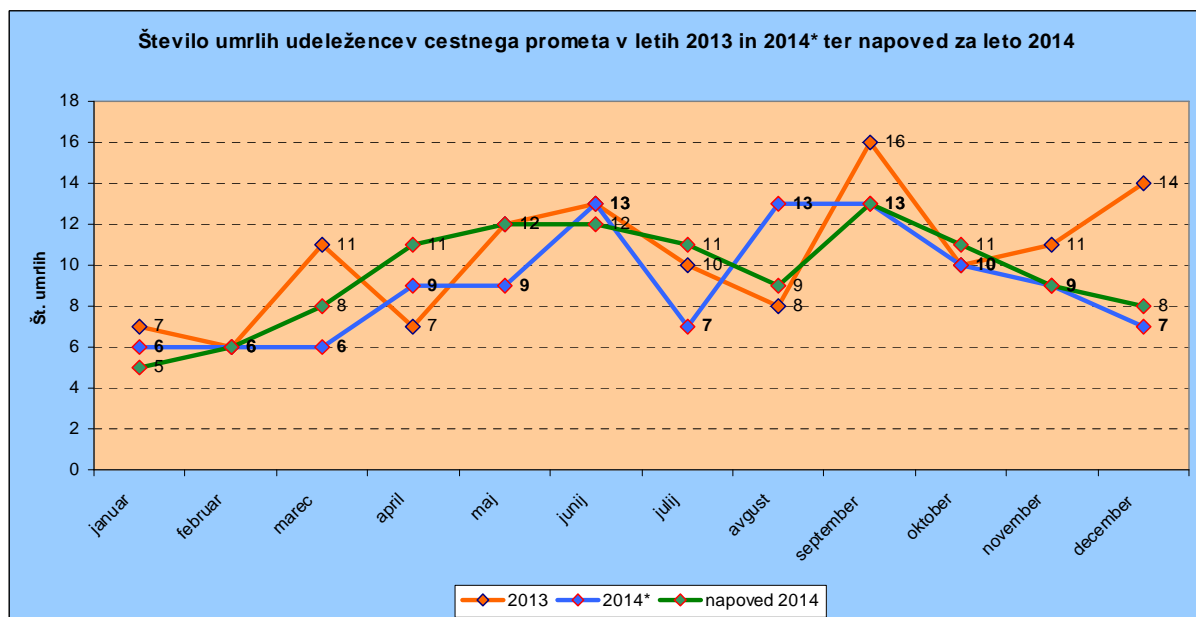
1. Prometne nesreče in posledice v zadnjih petih letih (2010 – 2014*)

LETO	št. prometnih nesreč	št. prometnih nesreč s telesno poškodbo	posledice (poškodovani)			skupaj poškodovani (H+L)
			smrt	huda tel. poškodba	lažja tel. poškodba	
2010	21347	7560	138	865	9451	10316
2011	22913	7218	141	919	8754	9673
2012	22035	6864	130	848	8300	9148
2013	18904	6542	125	708	8034	8742
2014*	17899	6026	108	802	7166	7968
primerjava 14/10	-16%	-20%	-22%	-7%	-24%	-23%
primerjava 14/13	-5%	-8%	-14%	13%	-11%	-9%

* - začasni podatki na dan 5. januar 2015

Zgornja tabela prikazuje orientacijsko primerjavo podatkov o prometnih nesrečah in posledicah za obdobje zadnjih petih let. **Leto 2014 je bilo z vidika števila prometnih nesreč in posledic le teh najuspešnejše do sedaj.** Primerjava zadnjih dveh let (2013 in 2014) kaže na **zmanjšanje števila prometnih nesreč**, saj se je v letu 2014 pripetilo **17.899 prometnih nesreč oz. 16 % manj** kot v letu 2013 ter na **zmanjšanje števila prometnih nesreč s telesno poškodbo (-8 %)**. V letu 2014 je na slovenskih cestah **umrlo 108 udeležencev cestnega prometa, kar je 17 manj kot v letu 2013 (-14 %)**. Pri hudo telesno poškodovanih pa v letu 2014 beležimo povečanje, saj sta se **hudo telesno poškodovala 802 udeleženca cestnega prometa oz. 13 % več** kot v letu 2013 (708 hudo telesno poškodovanih). V letu 2014 beležimo **7.968 lažje telesno poškodovanih udeležencev cestnega prometa oz. 9 % manj** kot v letu 2013.

2. Umrli udeleženci v cestnem prometu po mesecih v letih 2013 in 2014

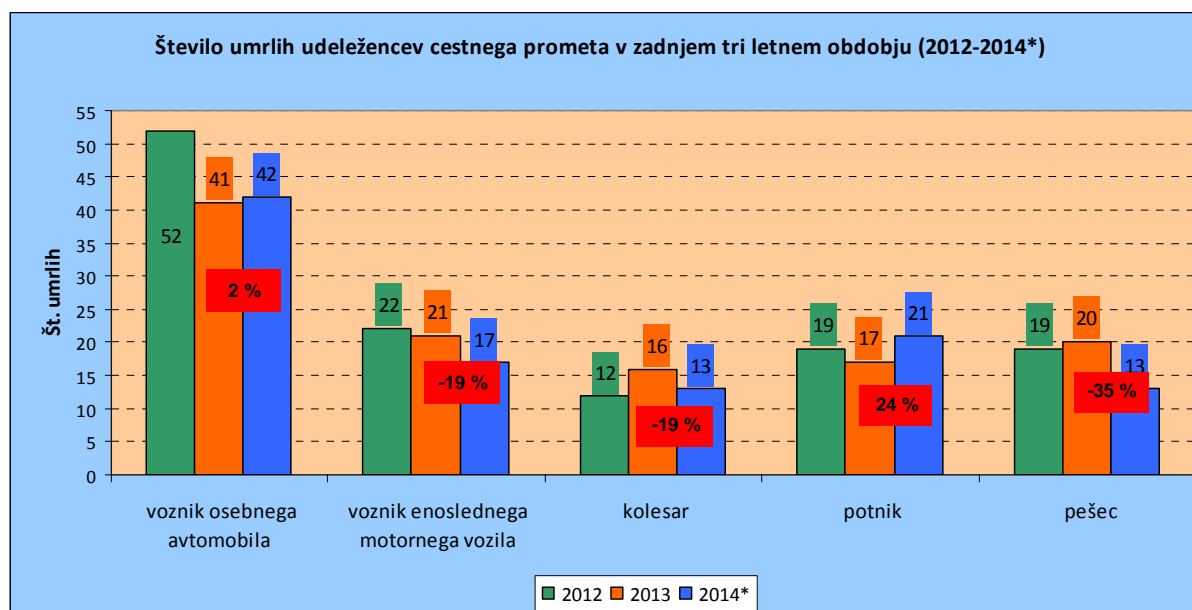

* - začasni podatki na dan 5. januar 2015

Graf nam prikazuje število umrlih udeležencev cestnega prometa po mesecih v letih 2013 in 2014 ter napoved števila umrlih v letu 2014. Statistična napoved AVP je osnovana na podlagi eksponentnega trenda zmanjševanja števila umrlih in primerjalnega petletnega obdobja 2009 - 2013. Primerjalno v zadnjem letu beležimo slabše stanje varnosti v cestnem prometu v mesecu aprilu in avgustu. V avgustu je umrlo kar 13 udeležencev (v 2013 8 umrlih), v aprilu pa 9 udeležencev (v 2013 7 umrlih). V mesecu juniju in aprilu je umrlo 13 udeležencev cestnega prometa, kar je največ v letošnjem letu (v juniju 2013 je prav tako umrlo 13 udeležencev). V primerjavi z letom 2013, se je stanje najbolj izboljšalo v mesecu marcu (-45 %) ter maju in septembru (-25 %). V oktobru je umrlo 10 udeležencev – prav toliko kot v oktobru 2013. V zadnjih dveh mesecih lanskega leta, se je število umrlih zmanjšalo iz 25 umrlih v novembru in decembru 2013 na 16 umrlih v novembru in decembru 2014 (9 umrlih v novembru in 7 umrlih v decembru).

Stanje varnosti v cestnem prometu za leto 2014 je boljše od statistične napovedi AVP, kjer naj bi v celotnem letu umrlo med 110 in 120 udeležencev cestnega prometa – dejansko število umrlih pa je 108 udeležencev cestnega prometa.

3. Umri udeleženci v cestnem prometu

* - začasni podatki na dan 5. januar 2015

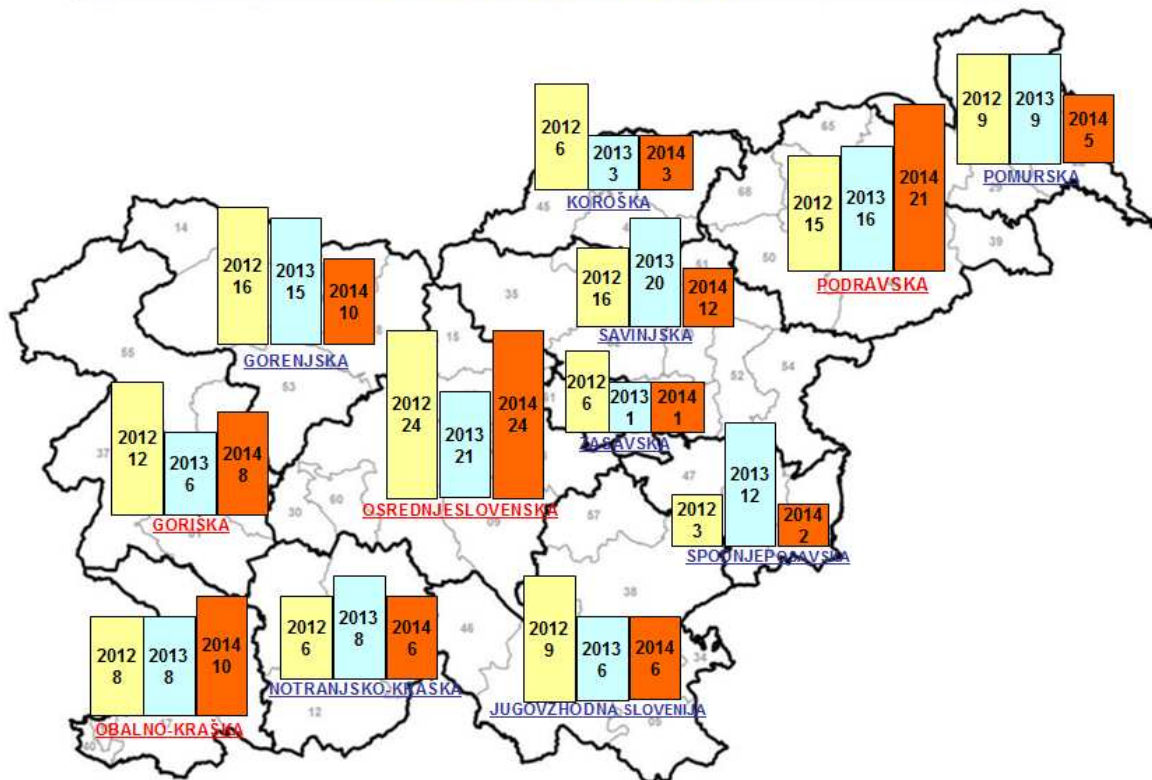
Največji porast števila umrlih udeležencev v cestnem prometu v letu 2014 beležimo pri potnikih, saj jih je v preteklem letu **umrlo 21** (v letu 2013 – 17 mrtvih) oz. za **24 % več kot v letu 2013**. Prav tako se je **povečalo število umrlih voznikov osebnih avtomobilov**. V preteklem letu jih je **namreč umrlo 42** (v letu 2013 – 41 mrtvih), oz. za **2 % več kot v letu 2013**.

Število umrlih se je v primerjalnem obdobju najbolj zmanjšalo pri pešcih – lansko leto 13 umrlih (20 umrlih v 2013) oz. zmanjšanje za **35 %** ter pri **voznikih enoslednega motornega vozila – lansko leto 17 umrlih** (v letu 2013 21 umrlih) oz. zmanjšanje za **19 %** in pri **kolesarjih – v letu 2014 umrlih 13 kolesarjev** (16 umrlih v 2013) oz. zmanjšanje za **19 %**.

Pri **ostalih udeležencih** beležimo zmanjšanje umrlih pri voznikih tovornih vozil – v preteklem letu 4 mrtvi (predlani 2). Število umrlih pri ostalih udeležencih se je zmanjšalo – lani 2 mrtva (predlani 3).

4. Umri udeleženci v cestnem prometu po statističnih regijah

UMRLI UDELEŽENCI V PROMETNIH NESREČAH PO STATISTIČNIH REGIJAH V ZADNJEM 3 LETNEM OBDOBJU (2012-2014*)

V prvem stolpcu so podatki o številu mrtvih za leto 2012, v drugem za leto 2013 v tretjem pa za leto 2014.

* - začasni podatki na dan 5. januar 2015

Največ udeležencev cestnega prometa je v preteklem letu umrlo v Osrednjeslovenski regiji – 24 (v letu 2013 – 21) in **Podravske regiji – 21** (v letu 2013 – 16). V obeh regijah je število umrlih naraslo v primerjavi z letom 2013; v Podravske je naraslo za 31 %, v Osrednjeslovenski pa za 14 %. Opozoriti velja tudi na **Goriško in Obalno-kraško regijo**, saj se je v obeh regijah **povečala število umrlih** v primerjavi z letom 2013. V Goriški regiji je število umrlih naraslo za 33 % - število umrlih je naraslo iz 6 umrlih v letu 2013 na 8 umrlih v letu 2014, v Obalno-kraški regiji pa je število umrlih naraslo za 25 % oz. iz 8 umrlih v letu 2013 na 10 umrlih v letu 2014.

V Spodnjeposavski regiji se je zmanjšalo število umrlih v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 za **83 %** (lani 2 umrli, v 2013 pa 12 umrlih). **Zmanjšanje števila umrlih** beležijo tudi naslednje statistične regije: **Pomurska** (5 umrlih oz. zmanjšanje za 44 %), **Savinjska** (12 umrlih oz. zmanjšanje za 40 %), **Gorenjska** (10 umrlih oz. zmanjšanje za 33 %) in **Notranjsko-kraška** (6 umrlih oz. zmanjšanje za 25 %).

V nekaterih statističnih regijah se število umrlih udeležencev cestnega prometa ni spremenilo (Koroška 3 umrli, Jugovzhodna Slovenija 6 umrlih in Zasavska regija 1 umrl udeleženec cestnega prometa).

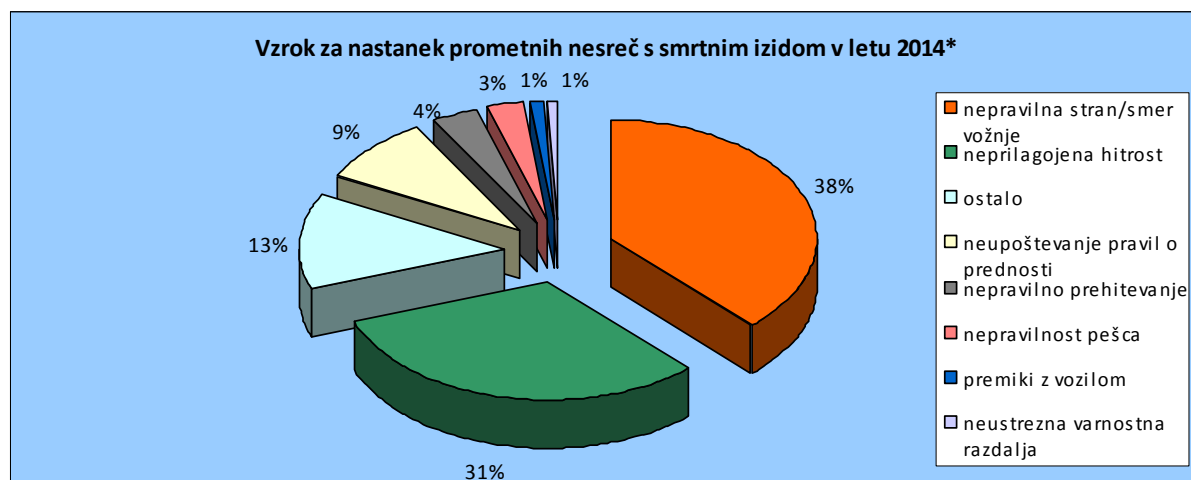
V določenih regijah je število umrlih preseglo zgornjo kritično mejo števila umrlih, ki velja za posamezno statistično regijo. Regije kot so **Podravska, Obalno-kraška in Notranjsko-kraška** so presegle omenjeno kritično mejo (skupaj je v omenjenih regijah umrlo 37 udeležencev, kar je za 7 umrlih več kot je bilo opredeljeno z zgornjo kritično mejo).

5. Vzroki za nastanek prometnih nesreč

Najpogostejši vzrok za nastanek prometnih nesreč v letu 2014 je nepravilen premik z vozilom – zaradi omenjenega vzroka so se pripetile 4.402 prometne nesreče oz. 25 % vseh nesreč. Sledi mu vzrok neprilagojena hitrost – 3.177 prometnih nesreč oz. 18 % ter neupoštevanje pravil o prednosti – 2.525 prometnih nesreč oz. 14 %.

Najpogostejši vzroki za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom v lanskem letu so **nepravilna stran oziroma smer vožnje in neprilagojena hitrost**. Zaradi omenjenih vzrokov je na slovenskih cestah v letu 2014 umrlo 75 udeležencev v cestnem prometu, kar znaša **69 % vseh umrlih na slovenskih cestah v lanskem letu**.

- Zaradi **nepravilne strani oz. smeri vožnje** se je v lanskem letu pripetilo 35 prometnih nesreč s smrtnim izidom, **umrlo je 41 oseb** (v letu 2013 – 27 mrtvih).
- Zaradi **neprilagojene hitrosti** se je v lanskem letu pripetilo 32 prometnih nesreč s smrtnim izidom, **umrlo je 34 oseb** (v letu 2012 – 49 mrtvih).
- zaradi ostalih vzrokov se je v lanskem letu pripetilo 30 prometnih nesreč s smrtnim izidom, **umrlo je 33 oseb** (največ zaradi **neupoštevanja pravil o prednosti – 10 umrlih**)

* - začasni podatki na dan 5. januar 2015

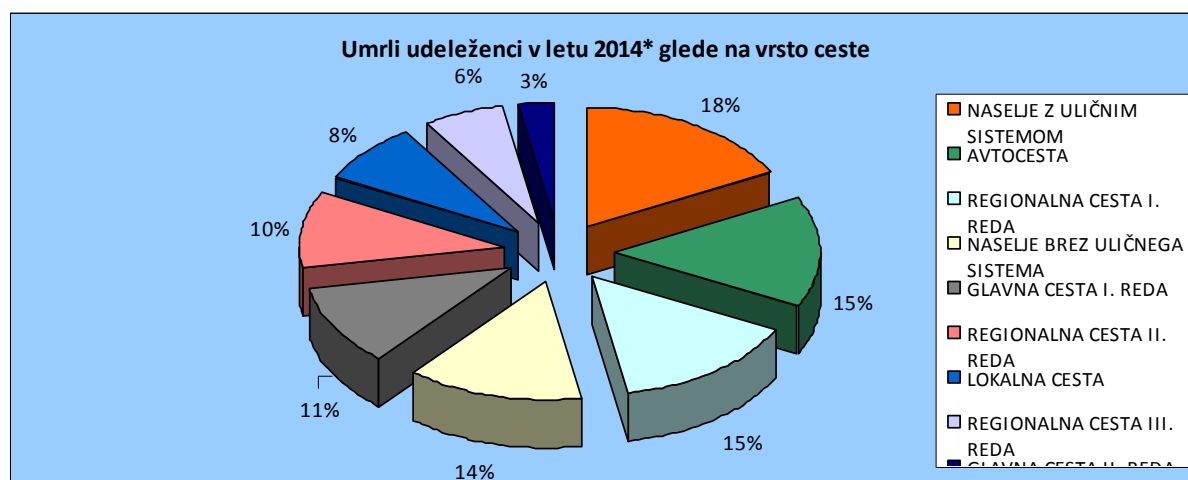
6. Prometne nesreče glede na vrsto ceste

Največ prometnih nesreč v letu 2014 se je pripetilo v naselju z uličnim sistemom in sicer 8.745 prometnih nesreč oz. 49 %. Sledi mu naselje brez uličnega sistema z 2.660 prometnimi nesrečami oz. 15 % deležem in avtocesta – 1796 prometnih nesreč oz. 10 % vseh nesreč. Na vseh regionalnih cestah skupaj se je pripetilo 2.538 prometnih nesreč oz. 14 %, na glavnih cestah skupaj pa 1.343 oz. 8 %.

Največ prometnih nesreč s smrtnim izidom se je v lanskem letu **pripetilo v naselju z uličnim sistemom, regionalni cesti I. reda in naselju brez uličnega sistema**. Na omenjenih cestah je v letu 2014 umrlo 46 % vseh umrlih.

- Na cestah **v naselju z uličnim sistemom** se je v lanskem letu pripetilo 18 prometnih nesreč s smrtnim izidom, **umrlo je 19 udeležencev** cestnega prometa (v letu 2013 – 28 umrlih).

- Na regionalnih cestah I. reda se je v lanskem letu pripetilo 14 prometnih nesreč s smrtnim izidom, **umrlo je 16 udeležencev** cestnega prometa (v letu 2013 – 7 umrlih).
- Na avtocestah se je v lanskem letu pripetilo 11 prometnih nesreč s smrtnim izidom, **umrlo je 16 udeležencev** cestnega prometa (v letu 2013 – 16 umrlih).
- Na cestah **v naselju brez uličnega sistema** se je v lanskem letu pripetilo 13 prometnih nesreč s smrtnim izidom, **umrlo je 15 udeležencev** cestnega prometa (v letu 2013 – 18 umrlih).

* - začasni podatki na dan 5. januar 2015

V letu 2014 se je **v naselju** pripetilo **12.141 prometnih nesreč oz. 68 %**, izven naselja pa se je pripetilo **5.758 prometnih nesreč oz. 32 %**. **64 % udeležencev** cestnega prometa je umrlo izven naselja (**69 umrlih udeležencev**), **36 % udeležencev** cestnega prometa pa je v lanskem letu umrlo v naseljih (**39 umrlih udeležencev**).

7. Vožnja pod vplivom alkohola

LETO	št. prometnih nesreč	št. prometnih nesreč s telesno poškodbo	posledice (poškodovani)			skupaj poškodovani (H+L)
			smrt	huda tel. poškodba	lažja tel. poškodba	
2011	1.845	763	35	164	865	1.029
2012	1.832	804	43	184	888	1.072
2013	1.651	678	38	131	785	916
2014*	1.499	582	22	133	620	753
primerjava 14/11	-19%	-33%	-37%	-19%	-28%	-27%
primerjava 14/13	-9%	-43%	-42%	2%	-21%	-18%

* - začasni podatki na dan 5. januar 2015

V letu 2014 se je pripetilo 1.499 prometnih nesreč, ki jih je povzročil alkoholiziran udeleženec. **Število omenjenih prometnih nesreč se je primerjalno zmanjšalo za 9 %** (predlani v enakem obdobju 1.651).

Število alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč s smrtnim izidom se je zmanjšalo za 43 % (leta 2013 – 35, leta 2014 – 20 povzročiteljev). V omenjenih nesrečah se je **zmanjšalo število umrlih, in sicer za 42 %** (iz 38 umrlih v letu 2012 na 22 umrlih v letu 2014).

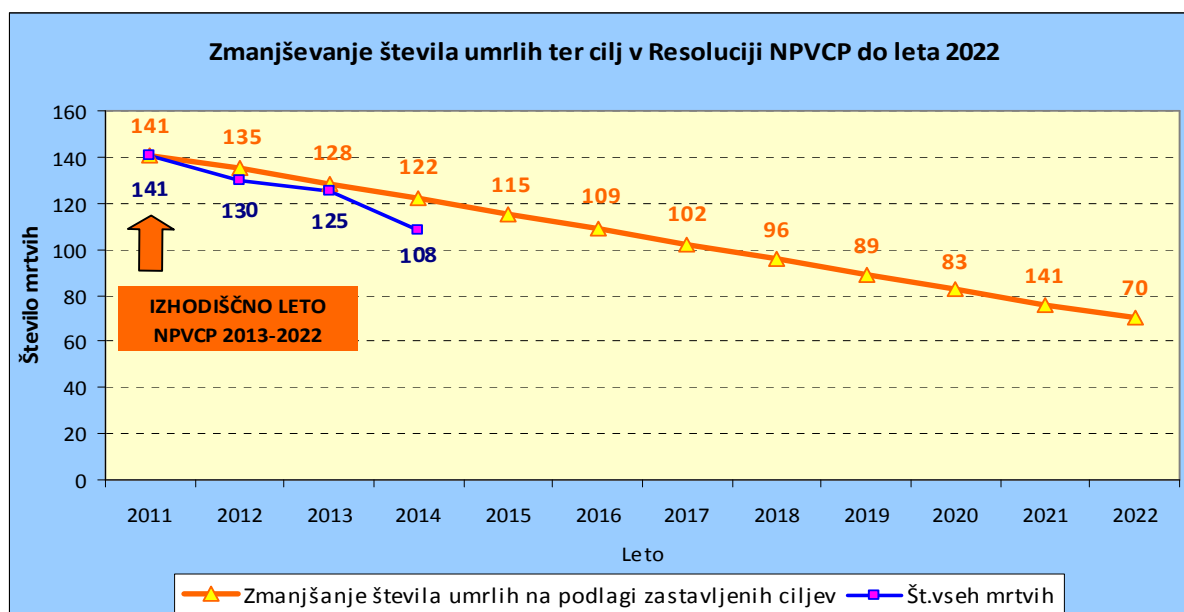
Na področju vožnje pod vplivom alkohola beležimo **minimalno povečanje prometnih nesreč s hudo telesno poškodbo**. Tako se je v preteklem letu **hudo telesno poškodovalo 2 % več udeležencev kot v letu 2013** (lani – 133 hudo telesno poškodovanih, leta 2013 – 131 hudo telesno poškodovanih). Število **lažje telesno poškodovanih** pa se je **zmanjšalo za 21 %** (753 lahko poškodovanih v letu 2014).

8. Ocena stanja prometne varnosti

Primerjava podatkov zadnjega petletnega obdobja je spodbudna z vidika zmanjšanja posledic prometnih nesreč. Pomemben pozitiven premik na področju varnosti cestnega prometa se je zgodil leta 2008 z uvedbo vinjet. Znatni vpliv na izboljšanje prometne varnosti, predvsem glede znižanja števila smrtnih žrtev in poškodb, je imela leta 2011 sprejeta strožja prometna zakonodaja (ZPrCP, ZCes-1, ZMV, Zvoz), ki je posegla predvsem na področje najhujših prometnih prekrškov (npr. vožnja v nasprotno smer po AC, vožnja pod vplivom alkohola, prekoračitev hitrosti znotraj naselja).

Trend števila mrtvih in hudo poškodovanih v cestnem prometu je od leta 2008 v stalnem upadanju in vzporeden z evropskim povprečjem, z manjšo izjemo v letu 2011, ko je število prometnih nesreč in posledic le teh naraslo. Slovenija je v letu 2014 beležila manj žrtev prometnih nesreč kot v letu 2013 in predhodnih letih. Primerjalno se torej na letni ravni izboljšuje prometna varnost. **Leto 2014 pa je glede na statistične podatke prometno najbolj varno v zgodovini Republike Slovenije. Primerjalno z ostalimi državami Evropske unije, je v letu 2014 v Sloveniji umrlo 52 udeležencev cestnega prometa na milijon prebivalcev, kar nas uvršča takoj za evropsko povprečje, ki je v letu 2013 znašalo 51 umrlih udeležencev cestnega prometa na milijon prebivalcev.**

Skladno s sprejeto Resolucijo nacionalnega programa varnosti cestnega prometa za obdobje 2013 – 2022, sledimo strateškim ciljem, in sicer, da na slovenskih cestah do konca leta 2022 ne presežemo kritično mejo števila umrlih v prometnih nesrečah, ki je določena na 35 umrlih udeležencev na 1 milijon prebivalcev (70 umrlih udeležencev) in da število hudo telesno poškodovanih udeležencev cestnega prometa ne preseže kritične meje, ki je določena na 230 umrlih udeležencev na 1 milijon prebivalcev (460 hudo telesno poškodovanih udeležencev).

Poleg sledenja ciljem sprejete Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013 do 2022, je potrebno dodatno okrepiti preventivo in vzgojo udeležencev v cestnem prometu ter nameniti posebno pozornost zagotavljanju ustrezne in varne cestne infrastrukture.

OPOMBA: podatki zajeti v pregledu stanja varnosti cestnega prometa v letu 2014 so začasni. Ko bodo podatki uradni (predvidoma v mesecu februarju) lahko pride do minimalnih razhajanj med podatki.

Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, Ljubljana, 6.1.2015